

ILKKA KAHMA 3.1.1945 - 7.2.1988

Tiedotusopin tutkimuksen ja opetuksen näkyvä hahmo on kuollut. **Tiedotustutkimus** -lehden viimeisten viiden vuoden ajan yksi aktiivisimmista kirjoittajista on poissa.

Tarkoituksenamme oli julkaista tässä numerossa bibliografinen luettelo Ilkka Kahman tuotannosta. Tutustuminen hänen elämäntyöhönsä teki kattavan luetteloinnin mahdolltomaksi. Hän ei tavoitellut mainintoja bibliografioissa tai nimikirjanotteissa - hän esitelmöi ja teki valtavan määrän käsikirjoituksia. Itsekrilittisyys useimmiten esti niiden tarjoamista julkaistaviksi, mutta vielä enemmän vaikutti tieteellinen uteliaisuus, joka, tultuaan käsikirjoituksen muodossa tyydytetyksi, ajoi uusiin haasteisiin. Ilkka Kahma oli tyypillinen 'harmaan aineiston' tuottaja, joka ei antautunut luetteloitsijoiden tai tieteellisten tehokkuusihmisten syleiltäväksi.

Hän aloitti kankaanpääläisten kenkätehdastyöläisten tutkimuksesta 1970-luvun alkuvuosina, siirtyi pohtimaan toimitusdemokratian kysymyksiä ja toimittajien järjestäytymistä, sen jälkeen virastodemokratiaa valtion hallinnossa; hän osallistui 1970-luvun puolivälin tiedotusopin tutkimuskohdekeskusteluun, kirjoitti viestintäpolitiikan kehityksestä Suomessa, uuden tekniikan tulosta sanomalehti-tuotantoon, journalismin teoriasta, tietoisuuden tutkimuksesta, sanoman perillemenosta, sanomalehdistön historiasta, lehden taiton teoriasta, journalistikoulutuksesta. Viime vuosina hän kiinnostui yhä enemmän visuaalisen viestinnän ja tietoisuuden välisistä suhteista. Eco, Barthes ja Vygotski olivat keskeisiä. Myös ilmaisutapa kehittyi yhä enemmän kohti opiskeluvuosien ylioppilaslehden runoja - hänen viimeisimpiä artikkeleitaan voi lukea mm. **Syn-teesistä**, **Parnassosta**, **Rytmi-lehdestä** ja **Muoto-lehdestä**.

Tiedotustutkimuksessa Ilkka Kahma julkaisi seuraavat artikkelit ja kirja-arvostelut:

Artikkelit:

Vaikutuksettomuuden myytti. **Tiedotustutkimus** 4/1984, s. 21-38.

Viestintä ja vaikutus. **Tiedotustutkimus** 2/1986, s. 33-48.

Kirja-arvostelut ja keskustelupuheenvuorot:

Vapauden kaiho. (Kirja-arvio teoksesta Hemánus, Journalistinen vapaus. Jyväskylä 1983) Tiedotustutkimus 1/1984, s. 66-73.

Reaktio, regressio, repressio? (Keskustelua Dan Steinbockin väitöskirjasta Televisio ja psyyke) Tiedotustutkimus 2/1984, s. 71-72.

Takaisin Eisensteiniin. (Keskustelua Seppo Auran tutkielmasta Paluu aktivoivaan elokuvaan ja televisioon) Tiedotustutkimus 3/1984, s. 76-78.

Haitallista lapsille. (Kirja-arvio Vappu Viemerön väitöskirjasta Relationship between Filmed Violence and Aggression. Åbo 1986) Tiedotustutkimus 4/1986, s. 38-42.

Tuijotusta absinttiin. (Kirja-arvio Heikki Kasarin väitöskirjasta Patterns of Television Viewing in Finland. Somero 1985) Tiedotustutkimus 1/1987, s. 62-66.

Agendalla: Kennedy-syndrooma. (Kirja-arvio teoksesta Kaid, L. - Wadsworth, Anne, Political Campaign Communication 1985) Tiedotustutkimus 2/1987, s. 65-68.

Kerrontaoppia odotellessa. (Kirja-arvio teoksesta Corner, J. - Hawthorn, J., Communication Studies. Suffolk 1985) Tiedotustutkimus 4/1986, s. 63-66.

Kuoleman näköiskuva. (Keskustelua Barthesin teoksesta Valoisa huone) Tiedotustutkimus 3/1987, s. 49-52.

* * *

Tiedotustutkimus-lehti täyttää 10 vuotta. Puheita ei pidetä, mutta kädessänne olevassa numerossa on kaksi tapahtuman vuoksi valmistettua sektiota. Ensimmäiseen on koottu Tampereen Tohlopissa 19. maaliskuuta pidetyn juhlaseminaarin **Julkinen nauru** aineistoa. Toisessa on haastateltu Taimi Torvista, Veikko Pietilää ja Jyrki Jyrkiäistä tiedotustutkimuksen paradigmaattisista murrosvaiheista ja siitä kehityksestä, joka edelsi **Tiedotustutkimuksen syntyä** - siitä sektion nimi **Ennen meitä ...**

Olemme myös iloisia, että saimme tähän numeroon Stuart Hallin haastattelun, tutkijan, jonka työ on vaikuttanut merkittäväällä tavalla **Tiedotustutkimuksen** tieteellisen profiilin kehittymiseen.

Kiitämme kaikkia juhlanumeron tekemiseen osallistuneita.

Toimitus omistaa tämän numeron Ilkka Kahman muistolle.